

NRO 14064 Broälven – Lysekils kommun Område av riksintresse för naturvård

Områdesnummer: NRO 14064 **Områdesnamn:** Broälven **Kommun:** Lysekil **Kartblad:** 8 A NO, 8 B NV **Area:** 790 ha, varav 711 ha land, och 79 ha vatten **Naturgeografisk region:** 15 d Ljungheds- och kustskogsområdena längs svenska västkusten, 18 Bohusläns kustskogsregion, 21a Sydvästra Sveriges kuperade barr- och lövskogslandskap **Kust/havsregion:** Region 1 – Skagerrak **Regionindelning för sjöar och vattendrag:** Huvudavrinningsområde 110/111 **Agrara kulturlandskapsregioner:** 7, Bohuslänska kustbygden **Landskapsform:** Sprickdalslandskap **Riksvärde:** **Landskapstyp** **Naturtyp** **Vegetationstyp** **Arter** **Geologi** **Vattendrag** **Fauna**

Värdeomdöme: *Hela området:* Broälvens stam av havsöring är ursprunglig och utgör en för hela landet betydelsefull genetisk resurs. Denna havsöringspopulation är kortvandrande och har god reproduktionsförmåga. Den har även i övrigt sådana egenskaper att den har få motsvarigheter i landet och har bedömts ha mycket stort skyddsvärde ur allmän fiskesynpunkt. Den har även skyddsvärde ur odlings- och vetenskaplig synpunkt. Broälvens hela tillrinningsområde är skyddsvärt. Speciellt sårbara är emellertid dess reproduktionssträckor, då de är viktiga förutsättningar för den ursprungliga havsöringsstammens fortbestånd. **Huvudkriterier:** Vattendrag med ursprunglig havsöringsstam (B), Vattendrag med reproducerande havsöring med högt genetiskt värde (C). **Stödskriterier:** Raritet, nyckelområde, funktion. **Förutsättningar för bevarande:** Reproduktionsområdena måste bevaras och vattenkvaliteten bibehållas. Områdets värden kan påverkas negativt av verksamheter på land och/eller i vattendraget (t ex kulverteringar, rätningar, omgrävningar eller andra schaktningar och markarbeten, vattenuttag, reglering av källsjöar, avverkning av skuggande alträd och buskar i åns omedelbara närhet.) Årensning kan vara motiverad där igenväxning hotar genom expansion av vass, säv, starrväxter etc. Vattenkvaliteten bör vara hög och hållas under observation via regelbunden kontroll. Åtgärder, som skulle kunna hindra eller försvåra havsöringens uppvandring till reproduktionsområdena, bör ej tillåtas. Det är av största vikt, att den förefintliga havsöringspopulationen såsom genetisk resurs ej försvagas och att inplantering av arter inte sker. **Säkerställande och internationell status:** Översiktlig markanvändningsplan och kommunöversikt för Lysekils kommun. Antagen 1980-10-30. Kommunen uttalar följande om Broälven: ”Utredningsområdet Broälven, vilket klassificerats som område av riksintresse för fisket. Insatser bör vidtas för att skydda havsöringsreproduktionen mot olika slag av ingrepp (t ex kulverteringar, rätning, omgrävning, vattenuttag, föroreningar etc) i miljön inom vattensystemet. Särskilda anvisningar för ändamålet skall utarbetas av fiskenämnden i samråd med kommunen och länsstyrelsen och lämpligt skyddsinstitut föreslås. 119 I avvaktan härpå utlägges vattensystemet och dess närmiljö som utredningsområde, där stor restriktivitet iakttas mot bebyggelse eller annan anläggning eller åtgärd som kan skada havsöringsreproduktionen. Utredningsområdet för Broälven omfattar en zon på ca 75 meter på vardera sida av älven och sträcker sig från dess mynning i havet och uppströms till dess källsjöar Svartevattnet och Lillevattnet. Biflödena Kvarnbäcken, Brobergsbäcken och Störrebergsbäcken ingår i utredningsområdet med en längdsträckning av ca 600, 400 respektive 500 meter vardera från dess mynning i Brobäcken och uppströms motsvarande läge för definitivt vandringshinder för öring” Området berörs av riksintresse för kulturminnesvård. Stora delar omfattas av naturreservat. **Områdets huvuddrag:** Broälven rinner upp i Skottfjället i norra delen av Lysekils kommun och rinner ut i Brofjordens inre grunda del. Vattendraget har ett markerat meandrande lopp i en stor del av dess sträckning, och rinner genom ett uppodlat jordbrukslandskap. I dess norra lopp omges den av branta bergsstup. I vattendragets övre lopp finns reproduktionsområde för havsöring. Broälvens havsöringsstam utgör en viktig genetisk resurs. Den är en ursprunglig stam och har mycket stor betydelse för landet. Även dess biflöden Kvarnbäcken, Brobergsbäcken och Störrebergsbäcken har goda till mycket goda lekområden för havsöring. Tendenser till igenväxning av åfåran föreligger i det mellersta avsnittet. Redan år 1746 omnämndes vattendraget för sina vackra "laxörar". Det är av

betydelse att vattendraget och dess biflöden får möjlighet att utvecklas naturligt och att det ej utsätts för ingrepp som kan motverka detta. **Anmärkingar:** -

Referenser: Almer, B 1970. Vandringsfiskinventering i västkustvatten år 1970 Lysekils kommun 1980. Förslag till översiktlig markanvändningsplan. Antagen av kommunfullmäktige 1980-10-30 Fiskeristyrelsen 1984. Bevarande av de svenska fiskbeståndens genetiska resurser. Rapport 1984-09-12. Göteborg Harlén, A. & Höglind, K. 1996. Förslag till samordnat miljöövervakningsprogram för riksintressanta sjöar och vattendrag i Göteborgs och Bohus län. Oedman, Johan 1746. Bohus-Läns Beskrifning Fiskeriverket. Beslut 1988-04-11 rörande Områden av riksintressen för yrkesfisket, områden av särskilt intresse för fritidsfisket samt områden av särskilt intresse avseende arter och stammar av fisk. Länsstyrelsen och fiskenämnden i Göteborgs och Bohus län, 1991. Broälven-ett riksintresse för naturvård 1991 Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län 1992:Undersökningar i några av länets havsöringförande vattendrag Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län 1995 Vatten i Göteborgs och Bohus län